

حق بازگشت به تحصیل

دانشجوی منصرف یا اخراجی از تحصیل می‌تواند، در صورت تصفیه حساب کامل با مؤسسه، مجددًا در آزمون شرکت نماید.

حق برخورداری از فرصت‌های برابر آموزشی در دوره تحصیلات تكمیلی

همه داوطلبان ورود به تحصیلات تكمیلی و تخصصی، حق دارند از فرصت‌های یکسان آموزشی برخوردار باشند و هر نوع سهیمه‌بندی جز در مواردی که در قانون «برقراری عدالت آموزشی در پذیرش دانشجو در دوره‌های تحصیلات تكمیلی و تخصصی» آمده، ممنوع است.

حق برخورداری از ارزشیابی عادلانه و اعتراض به نمره

درس هر درس موظف است گزارش نمره ارزیابی نهایی درس دانشجویان را ظرف مدت ده روز از تاریخ برگزاری امتحان نیمسال آن درس به اداره آموزش دانشکده یا واحد مربوط اعلام نماید. دانشجویی که تقاضای تجدید نظر به نمره ارزیابی درسی داشته باشد، می‌تواند ظرف مدت یک هفته از تاریخ اعلام نمره، تقاضای تجدید نظر کتبی خود را به اداره آموزش دانشکده یا واحد مربوط تسليمی کند. مدرس هر درس نیز موظف است، ظرف مدت یک هفته از تاریخ دریافت تقاضای تجدید نظر دانشجویان، به اعتراضات رسیدگی و اشتباهات احتمالی را برطرف و نمره قطعی را به اداره آموزش دانشکده یا واحد مربوط اعلام کند. نمره درس پس از قطعی شدن غیرقابل تغییر است.

حق فرصت جبران

نظام آموزش عالی، برای دانشجویانی که نتوانسته‌اند به حد نصاب ارزشیابی (در آزمون‌ها و یا پایان‌نامه) دست‌یابند فرصت جبران قائل است. در دوره کاردانی و کارشناسی، «دانشجویی که در یک یا چند درس نمره قبولی کسب نکند، چنانچه در نیمسال‌های بعدی دروس فوق را با حداقل نمره ۱۴ بگذراند، نمره قبلی از کارنامه دانشجو حذف می‌شود و در معدل نیمسال فوق و کل محاسبه نخواهد شد». در دوره کارشناسی ارشد و دکتری نیز، در صورتی که پایان‌نامه دانشجو از نظر هیات داوران قابل قبول نباشد، دانشجو می‌تواند در چارچوب مقررات آیین‌نامه، پایان‌نامه خود را تکمیل و دوباره از آن دفاع کند.

حق درخواست تمدید سنت

در صورتی که دانشجو در طول دوره تحصیلی تعیین شده در آیین‌نامه قادر به اتمام درس خود نباشد، می‌تواند نسبت به تمدید سنت اقدام کند. این حق منوط به موافقت مراجع ذیصلاح است.

حق انتخاب استاد راهنمای و موضوع پایان‌نامه

دانشجو حق دارد استاد راهنما را به گروه آموزشی پیشنهاد دهد و نهایی شدن این پیشنهاد، منوط به موافقت استاد راهنما و تصویب گروه آموزشی مربوطه خواهد بود. استاد راهنما می‌تواند از داخل و یا خارج از مؤسسه باشد. همچنین دانشجو حق دارد موضوع پایان‌نامه را با هماهنگی استاد راهنما انتخاب کند و به شورای تحصیلات تکمیلی پیشنهاد دهد. تصویب آن بر عهده شورا خواهد بود.

حق شرکت در جشنواره‌های علمی

از جمله حقوق علمی دانشجویان شرکت در جشنواره‌های علمی و رقابت برای کسب رتبه‌های بالا در این جشنواره‌ها است.

حق مرخصی

دانشجو می‌تواند در صورت موافقت مؤسسه، در دوره کارданی و کارشناسی ناپیوسته یک نیمسال و در دوره کارشناسی پیوسته دو نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده نماید. مرخصی زایمان و مرخصی استعلامی (به تشخیص پزشک معتمد مؤسسه) دو نیمسال تحصیلی و بدون احتساب در سال است. دانشجوی دوره کارشناسی ارشد در هر سه شیوه (آموزشی، پژوهشی و آموزشی-پژوهشی) می‌تواند حداقل یک نیمسال از مرخصی تحصیلی استفاده کند، که جزو سال تحصیلی دانشجو به حساب می‌آید.

حق تغییر رشته و گرایش

دانشجویان دوره‌های کاردانی و کارشناسی پیوسته، با داشتن برخی از شرایط فقط برای یک بار در طول دوره تحصیل، می‌توانند از یک رشته یا گرایش به رشته یا گرایش دیگر تحصیلی در آن گروه آزمایشی یا در گروه آزمایشی دیگر، و در همان مؤسسه، تغییر رشته یا گرایش دهند. تغییر رشته در دوره کارشناسی ارشد ممنوع است.

حق مهمان شدن و انتقالی

میهمانی و انتقال دانشجو در دوره‌های کاردانی و کارشناسی مطابق آیین‌نامه میهمانی و انتقال دوره‌های کاردانی و کارشناسی دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی دولتی و غیردولتی مصوب وزارت (ابlagیه شماره ۱۵۵۰۳ و الصاقات و اصلاحات بعدی آن) انجام می‌گیرد. «انتقال دانشجو از یک مؤسسه به مؤسسه دیگر در دوره کارشناسی ارشد ممنوع است. همچنین انتقال از دوره شبانه به روزانه، نیمه حضوری و مجازی اعم از (روزانه و شبانه) و از دانشگاه‌های غیر دولتی به دولتی ممنوع می‌باشد. انتقال از یک شیوه به شیوه دیگر با رعایت سال دوره در اختیار موسسه آموزش عالی است. هر دانشجو در هر سه شیوه کارشناسی ارشد (آموزشی، پژوهشی و آموزشی-پژوهشی) می‌تواند حداقل دو نیمسال را با موافقت مؤسسه مبدأ و مقصد به عنوان مهمان بگذراند.»

حق برخورداری از وام تحصیلی

هر دانشجو می‌تواند در صورت برخورداری از شرایط لازم از وام‌های تحصیلی صندوق رفاه دانشجویان بهره‌مند شود. این وام‌ها عبارت‌اند از وام تحصیلی (وام شهریه برای دانشجویان شبانه، غیر انتفاعی و ...)، وام مسکن، وام ازدواج، وام ضروری (بیماری، پایان‌نامه، خرید

عینک طبی و ...)، و دیجه مسکن متأهلی، و دیجه مسکن مجردی، وام بیمه دانشجویی، وام ضروری دانشجویان مبتکر، تسهیلات رفاهی دانشجویان قهرمان ورزشی، وام یا کمک هزینه موارد خاص، پرداخت وام به دانشجویان خسارت دیده در حادث غیرمنتقبه نظیر سیل، زلزله و ... همچنین تسهیلات ویژه‌ای در زمینه اعطای بازپرداخت وام برای دانشجویان «ممتد» و «تمومنه» در نظر گرفته شده است.

حق برخورداری از بیمه درمانی

دانشجویان حق دارند، مطابق ضوابط مقرر، از بیمه خدمات درمانی در طول دوره تحصیل بهره‌مند شوند. تفصیل چگونگی آن در تفاهم‌نامه‌های منعقد میان صندوق رفاه دانشجویان و سازمان بیمه خدمات درمانی و دستورالعمل‌های مصوب هیئت امنای صندوق رفاه دانشجویان آمده است.

حق برخورداری از خوابگاه

هر دانشجو حق دارد، در چارچوب قوانین و مقررات، در طول دوره تحصیل خود در خوابگاه دانشجویی اقامت داشته باشد. دانشگاه‌هایی که امکان واگذاری خوابگاه را به‌طور کلی یا به برخی دانشجویان (دوره‌های شبانه و ...) ندارند، می‌بایست این موضوع را در دفترچه کنکور اعلام کنند. دانشجویان با پذیرش شرایط مندرج در دفترچه کنکور به تحصیل خواهند پرداخت.

حق برخورداری از فضاهای و امکانات ورزشی

دانشجویان حق دارند، مطابق با ضوابط موجود، از سرانه فضای ورزشی و امکانات ورزشی مناسب بهره‌مند شوند. همچنین دانشجویان حق دارند، در چارچوب قوانین و مقررات، نسبت به تأسیس «انجمن‌های ورزشی دانشجویی» در دانشکده‌ها و خوابگاه‌ها مبادرت ورزند.

حق تشکیل تشکلهای اسلامی و اتحادیه تشکلهای اسلامی دانشگاهیان

دانشجویان با گرایش‌های متفاوت فکری و سیاسی از حق تأسیس «تشکلهای اسلامی» و «اتحادیه‌های تشکلهای اسلامی»، در چارچوب قوانین و مقررات، برخوردارند. دانشجویان متقاضی تأسیس تشکل اسلامی می‌توانند بر مبنای ضوابط موجود، درخواست خود را، به عنوان هیئت مؤسس، به هیئت نظارت بر تشکلهای اسلامی دانشگاه ارائه دهند و مجوز فعالیت بگیرند. همچنین تشکلهای اسلامی دانشگاه‌های گوناگون می‌توانند درخواست خود را مبنی بر تشکیل اتحادیه تشکلهای اسلامی دانشجویی به هیئت نظارت مرکزی وزارت ارائه دهند. «تشکلهای اسلامی دانشجویی با عضویت حداقل بیست تشکل می‌توانند اتحادیه‌ای را تشکیل دهند

حق رسیدگی به تخلفات دانشجویی در شوراهای انضباطی

یگانه مرجع صالح رسیدگی به تخلفات دانشجویان، شوراهای انضباطی اند و هیچ مرجع دیگری حق دخالت در این امر را ندارد. شوراهای انضباطی عبارت‌اند از: شوراهای انضباطی دانشگاه (شورای انضباطی بدوى و شورای انضباطی تجدیدنظر) که در دانشگاه‌ها مستقر

است و شورای انصباطی مرکزی که در وزارت مستقر است.

حق اطلاع از اتهام

تخلفاتی که دانشجو به آن‌ها متهم است، باید پس از دعوت از نامبرده به وی تفهیم شود. دعوت از دانشجو باید به صورت کتبی و رسمی انجام شود. چنانچه دانشجو، پس از دعوت اول، در دبیرخانه حاضر نشود، باید مجدداً به صورت کتبی و رسمی دعوت شود. تفهیم تخلفاتی که دانشجو به آن متهم است، باید شفاف باشد..

حق برخورداری از اصل برائت

اصل بر برائت دانشجو است. دانشجو را فقط در مورد اعمالی می‌توان دعوت و او را تفهیم اتهام کرد که آن اعمال به موجب ماده ۶ آیین‌نامه انصباطی تخلف شمرده شده باشد. تفهیم اتهام به دانشجو باید با ذکر دلایل و مستنداتی انجام شود که بر مبنای آن‌ها دانشجو به تخلف متهم می‌شود. دانشجو حق روئیت مستندات را دارد. متهم برای اثبات بی‌گناهی خود در صورت عدم وجود دلایل کافی بر احراز و انتساب تخلف، نیاز به ارائه هیچ‌گونه دلیلی ندارد.

حق دفاع

دانشجو حق دارد در برابر اتهام وارد، از خود دفاع کند. دفاعیات دانشجو پس از انجام مصاحبه حضوری با وی به صورت کتبی اخذ و صورت جلسه می‌شود.

حق بر استماع

دانشجو حق دارد در جلسه شورای انصباطی دانشگاه حاضر شود و به صورت شفاهی دفاعیات خود را به استماع اعضای شورا برساند.

حق اطلاع از حکم

حکم شوراهای انصباطی باید به دانشجو ابلاغ شود. این ابلاغ باید به صورت کتبی باشد. شوراهای انصباطی دانشگاه باید احکام صادره را حداکثر تا یک ماه پس از صدور، توسط رئیس یا دبیر شورا، به دانشجوی متهم ابلاغ و رسید دریافت کنند. «در صورتی که دانشجو به دلایل غیر موجه، از اعلام روئیت حکم اولیه خودداری کند، حکم اولیه عیناً قطعی محسوب می‌شود». احکام کمیته انصباطی بدوى دانشگاه با امضاء رئیس کمیته بدوى و احکام کمیته انصباطی تجدیدنظر با امضاء دبیر کمیته انصباطی تجدیدنظر دانشگاه و احکام کمیته مرکزی انصباطی دانشجویان با امضاء دبیر کمیته مرکزی ابلاغ می‌شود.

حق تجدیدنظر خواهی

دانشجو حق دارد پس از دریافت حکم، نسبت به آن درخواست تجدیدنظر کند. این حق هم شامل احکام شورای انصباطی بدوى و هم شورای انصباطی تجدیدنظر است. با توجه به اینکه تنبیه‌های پیش‌بینی شده برای تخلفات دانشجویی طی ۲۰ بند از سبک به

سنگین طبقه‌بندی شده و موارد متنوعی را شامل می‌شود، مراجع تجدیدنظر خواهی آن‌ها نیز متفاوت است.

حق رسیدگی دو مرحله‌ای در کمیته مرکزی انصباطی

صدور تنبیه‌هایی که ناظر بر محرومیت سه ترم تحصیلی (و بالاتر) است، فقط در صلاحیت شورای انصباطی مرکزی قرار دارد. در موارد فوق، کمیته انصباطی مرکزی ابتدا باید حکم اولیه را صادر و به دانشجو ابلاغ کند. دانشجو ظرف مدت دو هفته پس از ابلاغ حکم، باید دفاعیه خود را به کمیته مرکزی تسلیم کند. (از طریق کمیته انصباطی دانشگاه یا مستقیماً به کمیته مرکزی انصباطی با ارسال رونوشت به کمیته انصباطی دانشگاه). کمیته مرکزی پس از ملاحظه دفاعیه دانشجو، حداقل ظرف مدت یک ماه حکم قطعی را صادر می‌کند.

حق امحای سوابق

دانشجو حق دارد در حین تحصیل و یا پس از فارغ التحصیلی، تقاضای امحای سوابق انصباطی خود را کند. احکام منطبق بر تنبیه‌های بندهای ۱ تا ۳ و آثار آن‌ها و نیز احکام تعليقی، در پایان تحصیل خود به خود امحا می‌شوند و امحای اثر آن‌ها نیاز به موافقت شوراهای انصباطی ندارد. امحای سوابق پس از تقاضای دانشجو در مورد تنبیه‌های بند ۴ تا ۱۱ منوط به موافقت شورای انصباطی تجدیدنظر و در مورد تنبیهات بند ۱۲ تا ۲۰ منوط به موافقت شورای مرکزی انصباطی است. امحای اثر در مورد حکم قطعی درج نمره ۰/۲۵ از پرونده آموزشی صورت نمی‌پذیرد، اما سایر آثار آن در صورت موافقت شورای انصباطی امحا می‌شود. امحای اثر تنبیه‌های قطعی برای تخلفات انصباطی دارای بعد مجرمانه، که با صدور حکم قضایی اثبات شده باشد، در پایان تحصیلات مقدور نیست.

حق شکایت

کارکنان و اعضای شوراهای انصباطی حق تجسس در زندگی خصوصی دانشجو و افشای اطلاعات مربوط به تخلف او را ندارند. در غیر این صورت، دانشجو حق دارد موضوع را از طریق شورای تجدیدنظر یا شورای مرکزی انصباطی پیگیری کند